

Народна Република Кина, после САД, производи више наоружања него било која друга земља на свету. Нови извештај Института за мировна истраживања СИПРИ пореметио је досадашњу категоризацију у свету.

Познаваоцима је одавно јасно да Кина навелико производи оружје и војну опрему. Ипак, стокхолском Институту за мировне студије СИПРИ до сада је недостајало поузданих података за тачнију процену обима пословања кинеске војне индустрије. У новој анализи Институт је дошао до закључка да кинеска предузећа додуше производе мање наоружања од америчких концерна, али више од комплетне руске војне индустрије. То произилази из резултата четири највећа кинеска концерна која производе оружје, а о којима „постоје веродостојне информације“, наводи СИПРИ.

Истраживачи СИПРИ први пут су проценили поуздане податке за период од 2015. до 2017. године и објавили поуздане процене на основу кључних података великих кинеских концерна који производе оружје.

Четири испитивана концерна, према наводима СИПРИ, продају наоружање у вредности од укупно 54,1 милијарду долара (49 милијарди евра). То је за 16 милијарди долара више

од десет највећих руских фирми, али ипак далеко испод резултата америчких концерна. Реч је о фирмама „Авиатион Индустри Цорпоратион оф Цхина“ (АВИЦ), „Цхина Електроникс Тецхнологи Гроуп Цорпоратион“ (ЦЕТЦ), „Цхина Нортх Индустриес Гроуп Цорпоратион“ (НРОИНЦО) и „Цхина Соутх Индустриес Гроуп Цорпоратион“ (ЦГГЦ).

Три концерна међу десет највећих у свету

У поређењу с продајом наоружања фирми из других земаља, четири кинеска концерна су међу 20 највећих произвођача оружја на свету у 2017. Три су чак међу десет највећих. На листи Топ 20 у 2017. години коју је саставио СИПРИ до сада је било 11 америчких, шест европских и три руска концерна.

Сада је на шесто место доспео концерн АВИЦ, специјализован за производњу авиона и електронике за ваздухопловство и то са прометом о 20,1 милијарду долара (18,2 милијарде евра). Кинеска фирма тако се нашла иза четири америчка концерна „Лоцкхед Мартин“, „Боинг“, „Нортхроп Груман“ и „Раутхеон“, као и британског концерна „БАЕ Системс“.

„Дуго смо процењивали величину кинеске индустрије наоружања“, објашњава Нан Тијан, експерт СИПРИ. С обзиром на то да су подаци били веома непоуздани, у Стокхолму се до сада, додаје Тијан, нису одлучивали да објављују података. Према његовим речима, након што се дошло до нових извора информација ситуација се променила. Од ове године информације из Кине би тако по први пут требало да буду узете у обзир у извештају СИПРИ који се објављује сваке године у децембру.

Највећи купац кинеског оружја – кинеска војска

Кинеска индустрија наоружања се, према наводима истраживача, састоји од десет великих војних концерна и једног института. У Институту СИПРИ пронашли су податке с поузданим информацијама о финансијама четири концерна. У том извештају додуше нису експлицитно наведене информације о продаји наоружања, али су се оне, наводи Нан Тијан, ипак могле израчунати. Тијан објашњава и да категорија „остало“ у тим извештајима углавном указивала на продају оружја или војне опреме.

Стварни износ продаје оружја комплетне кинеске војне индустрије могао би да буде и нешто већи, односно између 70 и 80 милијарди долара, каже Тијан. Према његовим речима, да би се добила потпуна слика морају бити пронађене додатне информације о других шест кинеских војних концерна. Но друго место у светској производњи оружја Кина има већ сада, с обзиром на садашњу процену четири анализирана концерна.

Највећи купац робе је при том сама Народна Република Кина. „Скоро сво оружје које Кина производи, купује кинеска војска“, каже Тијан. Према његовим речима, један од разлога за то јесте то што Пекинг при производњи оружја и технологија за војску жели да буде потпуно независан од других држава. Истовремено, каже, постоји лагани тренд према којем расте потражња из иностранства за кинеским наоружањем. Ипак, још је дуг пут до тога да Кина достигне ниво извоза који има Русија, каже Тијан.

Војни буџет од 60-их удесетостручен

Истраживачи се одавно баве кинеским војним издацима. Тако је рецимо 2017. године , према неким процјенама, буџет Кине износио 228 милијарди долара (206,7 милијарди евра). Године 2018. повећао се на 250 милијарди долара. Према тим подацима, Кина је 2018. године издвојила скоро десет пута више средстава за своје војне снаге него 1994. године.

Још од 60-их година Кина је почела с великим улагањима у модернизацију производње оружја, а посебно од 1999. године, наводи СИПРИ. Циљ је, према наводима Института из Стокхолма, подстицање домаће производње напредних оружаних система и технологија.

(Дојче веле)